

IZJAVA ZA JAVNOST – Društvo košarkarskih sodnikov

Spoštovani Društvo košarkarskih sodnikov (v nadaljevanju: DKS) je v ponedeljek, 17. 9. 2018, pozval svoje člane, naj ne opravljajo svoje dejavnosti pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije (v nadaljevanju: KZS).

Razlogi so naslednji:

- 1. KZS je povsem enostransko, samovoljno, brez kakršnega koli posvetovanja in usklajevanja z DKS v svoj pravilnik¹ glede sodelovanja med KZS, sodniki in tehničnimi komisarji (v nadaljevanju: Pravilnik) sprejela KONKURENČNO PREPOVED. Nagib KZS-ja je povsem ekonomski, in sicer centralizacija slovenske košarke, poleg tega je KZS s svojim ravnanjem ZLORABLJA SVOJ PREVLAJUJOČI POLOŽAJ in krši slovensko konkurenčno zakonodajo (9. člen Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence), prav tako pa krši svoja lastna pravila, saj je za sprejem pravil, ki se nanašajo na disciplinsko odgovornost, pristojna skupščina KZS;**
- 2. KZS je povsem enostransko, samovoljno, brez kakršnega koli posvetovanja in usklajevanja z DKS in regionalnimi sodniškimi enotami odvzela regionalnim sodniškim enotam IZOBRAŽEVANJE POMOŽNIH SODNIKOV;**
- 3. Šikaniranje uradnih oseb v sezoni 2017/2018;**
- 4. KZS je enostransko, samovoljno, brez kakršnega koli posvetovanja in usklajevanja pripravila svoj stroškovnik in ga pod grožnjo z odstopom vodstva sprejela na izredni seji IO KZS.**

Konkurenčna prepoved

IO KZS je na svoji izredni seji sprejel določbo, da »*košarkarski sodnik brez predhodnega pisnega soglasja KZS ne sme opravljati enakih ali istovrstnih storitev dela (prepoved konkurenčne dejavnosti)*«. ² V primeru kršitve bo KZS izbrisal sodnika s seznama za tekočo sezono. Z drugimi besedami košarkarski sodniki bo lahko sodili samo še tekme pod okriljem KZS in bodo v primeru sojenja kakršni koli zasebnih lig (ki jih KZS seveda ne podpira), prijateljskih tekem, turnirjev 3x3 ..., brez predhodnega soglasja KZS, *odškodninsko odgovorni in izbrisani iz seznama sodnikov*.

Namen takšne določbe seveda ne zasleduje koristi slovenske košarke, kar je primarno poslanstvo KZS-ja, temveč je *povsem ekonomski*, in sicer *centralizacija slovenske košarke*. KZS želi s to potezo zajezi razmah zasebnih lig (Liga K40, Gorenjska košarkarska liga, Košarkarska rekreativna liga Zasavje, Zimska liga, Parkl liga, Medobčinska košarkarska liga ...), ki ji glede na sila vprašljivo finančno situacijo slovenske krovne košarkarske organizacije

¹ Pravilnik o sodelovanju KZS in košarkarskih sodnikov ter tehničnih komisarjev, Ljubljana, 2018.

² Podrobneje opisano v 5. členu Pravilnika navedenega pod opombo 1.

prevzemajo (pre)potrebne prihodke. Sodniki smo tukaj zgolj vzvod oziroma sredstvo za dosego tega cilja.

Obenem je takšna določba tako vsebinsko kot postopkovno **nezakonita**. KZS s svojim ravnanjem **zlorablja prevladujoči položaj** na trgu slovenskih klubskih tekmovanj, saj želi preko košarkarskih sodnikov omejevati konkurenco. Takšno postopanje je v nasprotju s 4. alinejo četrtega odstavka 9. člena **Zakona o preprečevanju omejevanju konkurence (ZPOMK-1)** in predstavlja podlago za odškodninsko odgovornost. Poleg materialne nezakonitosti je Pravilnik nezakonit tudi v postopkovnem smislu, saj ga je sprejel za to nepristojen organ. Pravilnik nalaga sodnikom dodatno disciplinsko odgovornost, za sprejem slednje pa je pristojna skupščina KZS.

Na tem mestu je še potrebno dodati, da konkurenčna prepoved ne sodi v takšna pogodbeno razmerja. Poleg tega je naslovnik prepovedi konkurenčne dejavnosti v načelu upravičen do višjih dohodkov, saj je omejen v izvajanju svoje dejavnosti. KZS je storila ravno obratno: sodnikom vsiljuje prepoved konkurenčne dejavnosti, obenem pa jim želi znižati še dohodke v povprečju za 10%.

Navsezadnje je treba izpostaviti, da takšna tekmovanja sodijo predvsem mladi sodniki oziroma sodniki na nižjih listah, ki so v preteklih sezonah v pretežni meri sodili tekme mlajših starostnih kategorij, kjer so še vedno posamezne kategorije še vedno plačane celo pod minimalno urno postavko. Ne samo, da jim KZS odreka povsem legitimni in težko prigarani dodatni zaslužek, temveč jim preprečuje možnost dodatnega učenja in izpopolnjevanja, ki bi se v prihodnosti odražala pozitivno tudi na tekmah državnega prvenstva.

Praktično prav vsi vrhunski slovenski sodniki so rasli na tako imenovanih »divjih ligah« in bili tako boljše pripravljene na člansko košarko. Raznolikost in pestra ponudba tekmovanj bogatijo košarko in krepijo njene deležnike (igralce, trenerje, sodnike ...). KZS s svojim ravnanjem ne škodi samo slovenskemu košarkarskemu sojenju, temveč celotni slovenski košarki.

O tem, da omenjeni pravilnik samo širi dolžnosti in omejuje naše pravice pa v tem dopisu niti nimamo časa izgubljati besed.

Odvzem izobraževanja pomožnih sodnikov regionalnim sodniškim enotam

KZS je regionalnim sodniškim enotam (v nadaljevanju: RSE) odvzela izobraževanje pomožnih sodnikov. KZS je odločitev sprejela povsem samovoljno in RSE-je o tem sploh ni obvestila. KZS je obelodanila zgolj klubom, da bo sedaj sama izobraževala pomožne sodnike, saj naj bi RSE svoje delo izvajale nekvalitetno. Poleg tega KZS nikoli ni predhodno opozorila RSE-je, da svoje delo opravljajo neustrezno.

Ker KZS nikoli ni opozorila RSE-jev, da svoje delo izvajajo nekakovostno, preprosto ne moremo verjeti, da je to pristen razlog za ravnanje KZS. Prepričani smo, da sta resnična razloga predvsem naslednja: **ekonomski interesi** in **dejansko uničenje regionalnih sodniških enot**. S prevzemom dejavnosti se bo namreč na KZS stekal dobiček od izobraževanj

pomožnih sodnikov. Gre za znesek, ki nikakor ni zanemarljiv in hkrati predstavlja edini vir dohodka RSE-jem.

RSE so okno v svet košarkarskega sojenja. Imajo poglobljeno nalogo pri novačenju, izobraževanju, usmerjanju in ustreznem selekcioniranju novih sodnikov. Glede na teritorialne zakonitosti so v veliko boljšem položaju kot KZS, da še najprej izvajajo svoje primarno poslanstvo – izobraževanje novih sodnikov in pomožnih sodnikov.

Potrebno je izpostaviti, da je za RSE-je poleg stabilnosti značilna tudi znatna mera prostovoljnega dela, ki je nujno za prostočasno dejavnost in je ni mogoče finančno prevrednotiti. V vsaki posamezni RSE so se izoblikovale skupine, ki podrobno spremljajo in usmerjajo razvoj sodnikov. Od takšne povsem altruistične dejavnosti imajo nevede korist prav vsi klubi in slovenska košarka. Treba se je zavedati, da bo ob nenehnem šikaniranju, slabšanju in zaostrovanju pogojev, takšnih aktivnosti vedno manj.

Nenazadnje pa so v lanski sezoni RSE izvedli seminarje za pomožne sodnike, KZS pa je bila tista, ki v celem letu ni (z)mogla natisniti izkaznic za pomožne sodnike.

Šikaniranje uradnih oseb v sezoni 2017/2018

KZS v sezoni 2017/2018 na tekme državnega prvenstva ni delegirala enajst (11) najboljših slovenskih košarkarskih sodnikov in posameznih tehničnih komisarjev. Razlog je tako bizaren, da si niti ne zasluži označbe bizarnega, in sicer: generalnega sekretarja g. Radoslava Nesterovića je zmotilo, da takratni predsednik stroke DKS (Saša Pukl) na KZS ni pravočasno posredoval seznam sodnikov, ki bodo sodili v ligah ABA 1 in ABA 2.

KZS je tako dovolila slovenskim igralcem in slovenskim klubom, da igrajo tekme v regionalni ligi, obenem pa slovenske sodnike kaznovala z odvzemom tekem državnega prvenstva, ker so sodili tekme istega tekmovanja. Gre za tipičen primer šikaniranja (»mobinga«) in zlorabe moči. Vzrok za to pa so bile osebne zamere in sodelovanje sodnikov v sodniški stavki pred sezono 2017/2018.

Omenjeni sodniki so večkrat jasno in javno ponovili, da so pripravljeni soditi tekme v okviru svojih možnosti, prav tako so tudi klubi jasno izrazili svoje željo, da za svoje plačilo prejmejo najboljšo možno storitev. Obenem je KZS preko FIBE izsiljevala posamezne sodnike, da bodo v primeru nesprejetja ponujenih pogojev s strani KZS-ja, ostali brez FIBA licence. Očitno je, da so trenutnemu vodstvu želje klubov, korist slovenske košarke v primerjavi z osebnimi zmagami drugotnega pomena.

Stroškovnik KZS

Z razlogom smo postavili sodniške stroške na zadnje mesto, saj želimo pokazati, da ne zasledujemo samo partikularnih interesov, temveč splošno dobrobit. Prvotnega pomena je, da imajo slovenski košarkarski klubi na voljo najboljše sodnike, da so sodniki svobodni v opravljanju svoje dejavnosti in da regionalne sodniške enote še naprej izobražujejo pomožne sodnike, saj je vse naštetu tudi v korist slovenske košarke.

V zvezi s sodniškimi stroški naj uvodoma izpostavimo, da je podatek, ki kroži v javnosti, da so klubi sodnikom dvignili kilometrino, **neresničen**. Kilometrino je bila v zadnji sezoni 0,32 EUR/km. Še prej pa 0,37 (kot je tudi praksa v večini košarkarskih klubov in društev). Predlog KZS-ja pa znaša 0,24. Dopis, ki so ga prejeli danes klubi 3. in 4. lige s strani predsednika združenja 3. in 4. lige g. Gašperja Kromarja, je laž, saj so predsedniku omenjenega združenja zelo dobro znane številke.

Prav tako je povsem **neresnična navedba Predsednika KZS g. Mateja Erjavca**, da bo večina sodnikov v prihodnjem letu zaslužila več. Sodniki bomo po predlogu KZS-ja v povprečju zaslužili 10% manj. Drži, da se bodo takse mlajših kategorij zvišale, vendar gre za marginalne zneske (npr. pionirke za 4 EUR, kadeti 2. SKL za 5 EUR ...) v primerjavi z znižanjem članskih kategorij (2. SKL za 20 EUR, 3. SKL za 13 EUR, 4. SKL za 7 EUR) ob dodatnem 25% znižanju kilometrine. Dejstvo je, da bo na koncu prav vsi sodniki na slabšem. Še posebej pa mladi, ki sodijo 3. in 4. SKL in jih KZS želi omejiti v opravljanju njihove dejavnosti.

Nadalje so vsi zneski, ki krožijo v javnosti **bruto zneski**. Obdavčitev študentov in podjetnih pogodb namreč znaša med 30% in 40%. Prav tako so bile takse in nadomestila znižana že dvakrat (2x) od leta 2010, saj je naročnik storitve s tem, ko je neto zneske spremenil v bruto zneske, davčno breme spremembe zakonodaje prenesel na sodnike. Sodniki smo tako v primerjavi z letom 2008 **plačani v povprečju za vsaj 30% manj** in smo verjetno del panoge, ki v zadnjih letih beleži najvišji upad prihodkov. Takšnega znižanja ni zaznati nikjer drugje v gospodarstvu, kaj šele v ekipnih športih. Poleg tega so mladi sodniki – študentje že vse od leta 2014 **plačani pod minimalno urno postavko** na znatnem delu tekem mlajših starostnih kategorij.

Pravzaprav nam nikoli niti ni bilo obrazloženo, zakaj se sploh nižajo sodniški stroški. Dejstvo je, da je povpraševanje po sodnikih rekordno visoko in ponudba sodnikov rekordno nizka. V sezoni 2018/2019 je namreč prijavljenih rekordno število ekip, na voljo pa jim bo najnižje število sodnikov od leta 2010. Da sploh ne omenjamo ostalih ekonomskih deležnikov (dvig stroškov goriva, inflacija, najvišja gospodarska rast od 2008 ...). Odločitev IO KZS 2017 o znižanju je bila povsem populistična. Bližale so nove volitve, bila je negotovost pred Eurobasketom 2017, velika finančna luknja na KZS in nekomu je bilo treba nekaj vzeti. Seveda je bilo to najlažje sodnikom, ki nimamo nobene moči v IO KZS.

Pa vendar kljub temu, da košarkarski sodniki nismo razlog za slabo finančno stanje v slovenski košarki, da naš strošek predstavlja majhen odstotek v proračunih klubov, da je glede na število sodnikov navsezadnje to tudi neodgovorno, smo se zopet pogajali o vnovičnem znižanju naših plačil.

Odgovor na dopis predsednika KZS

Dopis predsednika KZS g. Mateja Erjavca vsebuje kaskado neresničnih navedb. Kot je bilo zgoraj nakazano, je *neresnična* navedba, *da bo večina sodnikov v novi sezoni zaslužila več (1)*. Temu ne pritrjuje prav nobeden izračun. *Neresnična* je navedba, *da stroškovnik prinaša delno zvišanje taks v ženski ligi (2)*. V prvem delu sezone bodo namreč takse na ženskih članskih tekmah zgolj za 1 EUR višje, v drugem delu pa za kar 22 EUR nižje. *Neresnična* je navedba, *da se bodo takse mlajših starostnih kategorij bolj dvignile, kot se bodo članske kategorije znižale (3)*. Kot je bilo zgoraj obrazloženo, so dejanski dvigi zanemarljivi v primerjavi z znižanjem. Temu pritrjujejo tudi uradni izračuni, saj naj bi v prihodnjih treh sezonah klubi plačali KZS-ju 180.000 EUR manj, vse na račun sodnikov.

Še najbolj pa je neresnična navedba, da za dopisi stoji peščica posameznikov (4). Tokrat smo se vsi sodniki poimensko izpostavili. KZS je prejela seznam sodnikov, ki obsojajo omejevanje sodnikov v njihovi dejavnosti, dejansko zapiranje regionalnih sodniških enot, nenehno šikaniranje, predvsem pa popolno omalovaževanje njihovega dosedanjega dela v slovenski košarki. Pravzaprav smo tokrat še toliko bolj složni in enotni kot v prejšnjem letu, saj se ne borimo zgolj za lastne finančne interese, temveč za celotno slovensko košarkarsko sojenje.

Se pa predsednik KZS seveda sploh ni odzval na očitke glede konkurenčne prepovedi, pomožnih sodnikov in šikaniranja uradnih oseb v pretekli sezoni. Temveč želi prikazati, da zgolj zaradi zasledovanja višjih plačil, »centov« in slabe volje peščice posameznikov blokiramo slovensko košarko.

Očitno je, da v prvem planu KZS-ja ni slovenska košarka, temveč finančni interesi in osebni boji. Dovolj nam je, da smo dandanes del totalitarne institucije, ki samo jemlje in nič ne daje. Dovolj nam je, da smo vzvod oziroma sredstvo za zasledovanje ekonomskih interesov. Dovolj nam je, da smo vsako sezono postavljeni pred negotovost. Dovolj nam je, da v javnosti nenehno krožijo neresnične in zavestno zavajajoče informacije.

Košarka se nikoli ni in se nikoli ne bo igrala zaradi sodnikov. Še manj si želimo, da se košarka ne igra zaradi sodnikov. Ne želimo si biti v ospredju, še manj pa na očeh javnosti. Največji blagoslov za sodnika je hladen stisk roke obeh trenerjev po koncu tekme in da nihče ni opazil, da je bil del košarkarske igre. Vse kar si želimo je to, da smo del vsaj približno urejenega okolja, v katerem se bomo lahko posvetili zgolj in samo košarkarskemu sojenju.

Vodja pogajalske skupine Društva košarkarskih sodnikov in Predsednik Društva obalnih

košarkarskih sodnikov Ristič Sašo

v.d. Predsednika Društva gorenjskih košarkarskih sodnikov Hladnik Marko

Predsednik Društva košarkarskih sodnikov Ljubljana Jovanović Željko

Predstavnik Društva košarkarskih sodnikov Maribor Magušič David

Predsednik Združenja košarkarskih sodnikov Dolenjske Tomas Krešimir

Predsednik Osnovne sodniške organizacije Savinjska Hočevar Ambrož

Predsednik Združenja košarkarskih sodnikov Primorska Kosmač Miha

Predsednik Društva košarkarskih sodnikov Prlekije in Prekmurja Makovec Matic

